หัวข้อสารนิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบของสิ่งแวดล้อมต่อธุรกิจการท่องเที่ยว
คำสำคัญ	มาตรการทางกฎหมาย/การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม/ธุรกิจการท่องเที่ยว
ชื่อนักศึกษา	เบญจพร ลือปือ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	รองศาสตราจารย์ สุวิทย์ นิ่มน้อย
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร.พูนผล เตวิทย์
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2550

SPU CHONBURI

บทคัดย่อ

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเริ่มเข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อโครงการพัฒนาโดยเฉพาะโครงการพัฒนาประเภทธุรกิจการท่องเที่ยว นับตั้งแต่ช่วงประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ เป็นผลสืบเนื่องจากยุทธศาสตร์การเร่งฟื้นฟูฐานะทางการเงินของประเทศ ซึ่งการยิ่งเร่งใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ดังกล่าวมากขึ้นเท่าใด การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมยิ่งเข้ามามีบทบาทมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ดังจะเห็นได้จากปัญหาของคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมอันมีสาเหตุมาจากธุรกิจการท่องเที่ยว อาทิเช่น ปัญหาคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย ปัญหาของกิจกรรมการท่องเที่ยวบางประเภทที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ เป็นต้น เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่โครงการธุรกิจการท่องเที่ยวเหล่านั้นต้องจัดทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อขออนุมัติก่อนที่จะดำเนินโครงการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ว่าด้วยการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่ผ่านมาการใช้พระราชบัญญัติเหล่านี้ มีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่โดยตลอด แต่สิ่งที่ปรากฏให้เห็นกลับปรากฏในทางตรงกันข้าม กล่าวคือปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมิได้ลดจำนวนลง แต่กลับยิ่งมีปริมาณของปัญหาเพิ่มมากขึ้น ด้วยปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงควรมี

การศึกษาและวิเคราะห์ถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบของสิ่งแวดล้อมว่ามีบทบาทอย่างไรต่อความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจการท่องเที่ยวและคุณภาพของสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลเป็นไปตามเป้าประสงค์ที่ต้องการการเจริญเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องให้เป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศตลอดไปบนพื้นฐานของความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย แนวคิดของการนำเอาการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมมาใช้ในประเทศไทย มาตรการทางกฎหมายของการจัดทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ใช้ในต่างประเทศและที่ใช้ในประเทศไทย วิเคราะห์ถึงบทบาทของมาตรการการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อโครงการพัฒนาด้านธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย และศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อการดำเนินการของโครงการพัฒนาด้านธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ พบว่า ความเหมาะสมของมาตรการทางกฎหมายที่เอื้อประโยชน์ต่อการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของธุรกิจการท่องเที่ยวจะพบว่า มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง คือ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สังกัดในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นในการดำเนินงานตั้งแต่การกำหนดโครงการที่ต้องมีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การกำหนดผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และกำหนดขั้นตอนการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จึงชัดเจนจากหน่วยงานเดียว และชัดเจนจากพระราชบัญญัติฉบับเดียว คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งผลดังกล่าว ทำให้การพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีความกระชับ รวดเร็วและชัดเจนมากขึ้นกว่าในอดีต เนื่องจากการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอยู่ในกระทรวงเดียวกัน ส่วนความขัดแย้ง/อุปสรรคของมาตรการทางกฎหมายของการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่ามีประเด็นที่สำคัญอยู่ 4 ประเด็นหลักได้แก่ 1)ความล้าหลังของสถาบันการจัดการที่กติกาและองค์กรควบคุมทรัพยากรบางประเภทเริ่มล้าหลัง และไม่ได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป 2)การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมไม่เพียงพอต่อความต้องการข้อมูล 3)การบังคับใช้กฎหมายไม่ครอบคลุมประเด็นปัญหาและขาดการ

SPU CHONBURI

ดำเนินการอย่างเป็นระบบ 4)การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรัฐขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ดีและเป็นระบบ พร้อมทั้งขาดเครื่องมือในการบริหารจัดการที่ดีพอ ตลอดจนความสามารถของบุคลากรที่มีลักษณะของความเชี่ยวชาญแบบบูรณาการ

โดยวิธีการแก้ไขภาครัฐควรพิจารณาทบทวนถึงระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมด้านอื่นๆ ในมุมมองของสถาบันจัดการ และควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรขจัดปัญหาด้านความซับซ้อนและความชัดเจนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความครอบคลุมของขอบเขตทางกฎหมายให้ครอบคลุมธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งระบบ

SPU CHONBURI

Independent Study	Legal Measures on Environmental Impact Assessment for Tourist Industry
Keyword	Legal Measures / Environmental Impact Assessment / Tourist Industry
Student	Benjaporn Luepue
Independent Study Advisor	Associate Professor Suwit Nimnoi
Independent Study Co-advisor	Professor Dr.Poonphol Tewit
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2007

ABSTRACT

The Environmental Impact Assessment (EIA) has been playing a crucial role for the development project, particularly the development project for tourist industry, since Thailand faced the economic crisis. This is due to the strategy to expedite the revival of the country's financial situation. The more resources of tourist industry are speedily utilized to serve the need of the said strategy, the more Environmental Impact Assessments (EIA) are playing a crucial role inevitably. It is clearly seen from the quality problems of the deteriorated environment caused by the tourist industry, for instance, the problems on the quality of sea water on shores which is poorer than the standard, the problems on getting rid of the litters, and the problems of certain tourist activities which affect to the ways of life and occupations. Therefore, it is necessary for those tourist industry projects to provide the Environmental Impact Assessment (EIA) in order to get permission prior to the operation of projects according to the Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act, B.E. 2535 (1992) on the Environmental Impact Assessment (EIA). In the past, there were always amendments and improvements in implementing this Act. However, what appears turns opposite. In other words, the problems on deterioration of natural

SPU CHONBURI

resources and environment are not decreased; instead the quantity of problems is increased. As a result of this circumstance, the legal measures on the Environmental Impact Assessment (EIA) should be studied and analyzed to see how they play a crucial role towards the relation between the tourist industry and environmental quality in order that the strategy in promoting the tourist industry by the government will serve the aims which require the continuous growth of tourist industry as main sources of the country's income based on the fruitfulness of natural resources and environment.

This research aims to study the background and importance of Thailand's environmental problems, concepts to apply the Environmental Impact Assessment (EIA) in Thailand, and legal measures in providing the Environmental Impact Assessment (EIA) which are implemented in other countries and in Thailand. The research also includes the analysis of roles of Environmental Impact Assessment (EIA) measures which affect the development project of Thai tourist industry and the study of legal measures in connection with the Environmental Impact Assessment (EIA) which are appropriate and in conformity with the operation of development projects of Thai tourist industry.

From the analysis of the appropriateness of legal measures which are beneficial for the Environmental Impact Assessment (EIA) of Thai tourist industry, it is found that there is the agency which is directly responsible viz. the Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (ONEP) under the Ministry of Natural Resources and Environment (MONRE). Therefore, the operation as from the determination of project requires the Environmental Impact Assessment (EIA). The entity which is responsible for preparing the analytical report of environmental impact is the agency which is responsible for considering the report of the Environmental Impact Assessment (EIA) and determining the process to consider the report of the Environmental Impact Assessment (EIA). Consequently, it is very clear because of one agency and one Act viz.: the Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act, B.E. 2535 (1992). As a result of this, the consideration of the report of the Environmental Impact Assessment (EIA) is more precise, speedy and clear than in the past because the coordination among agencies for such consideration is made within the same ministry. However, with regard to the conflicts / obstacles of legal

SPU CHONBURI

measures of the Environmental Impact Assessment (EIA) in the tourist industry, it is found that there are four important points viz.: 1) Underdevelopment of management institutes, in which the controlling rules and organizations of certain resources are becoming out-of-date and they are not provided with the development to be in conformity with the changed situations of resources and environment; 2) Public relations and propagandas of environmental information are not adequate to the information demand; 3) Law enforcement does not cover the problematic issues and lacks the systematic operation; 4) Management of natural resources and environment by the State lacks the effective and systematic coordination among agencies, good tools for the management and the ability of personnel who are experts with the integrated manners.

In order to redress the said problems, the State should consider and review the management and administration systems in connection with the Environmental Impact Assessment (EIA) and other environmental managements in the view of management institutions. Moreover, the State should provide the public relations and propagandas of the environmental information and should do so consecutively. Apart from this, the State should get rid of the problems on complexity and certainty of related laws. With regard to the limitation of law, the whole system of tourist industry should be covered.

SPU CHONBURI